

Најаве о примени онога што косовске власти сада називају реципроцитет – укидање српских таблица са ознакама косовских градова и увођење пробних таблица за возила из Србије, трају већ месецима, односно годинама. Косовске власти су раније истицале да се ради само о примени већ постигнутих договора. И Београд тврди да инсистира на примени бриселских договора, али оптужује Приштину за једнострану примену. Шта се догађало током претходног периода, подсетите се у нашем мини времеполову.

„Након 14. септембра ниједном возилу на Косову неће бити дозвољено да поседује ‘КС’ таблице већ ће власници аутомобила морати да их замене са ‘РКС’ регистарским ознакама“, најављено је у Приштини још у фебруару ове године.

Као разлог и тада је наведен завршетак примене петогодишњег споразума који је потписан септембра 2016. у Бриселу.

Ни тада, као ни ранијих пута у прошлости, најаву косовске владе није била пропраћена видљивим реакцијама из Београда, а такође није било ни то прво најављивање.

Косовска влада је и у ово време прошле године најавила да власници возила са „КС“ регистарским ознакама приликом продужетка регистрације, неће више моћи да наставе да користе исте регистарске ознаке, тј. да ће морати да пререгиструју аутомобил на „РКС“ ознаке.

Међутим, тада је у току био и петогодишњи договор да се са применом КС таблица настави до 2021, када ће се донети нова одлука.

О споразуму укратко

Примена „КС“ регистарских ознака дефинисана је Споразумом о слободи кретања из 2011. године, и аранжманима потписаним у Бриселу између делегација Београда и Приштине за нормализацију примене споразума од 14. септембра 2016.

Власницима КС регистарских таблица на основу провобитног споразума било је омогућено да возилима слободно путују на територију Србије или преко ње, док су лица која поседују „РКС“ ознаке у обавези да ваде такозване пробне таблице.

У техничком споразуму између Београда и Приштине, донетом 2011. године у четири од 11 тачака наводи се следеће:

6. Као привремена мера, власти на Косову ће продужити важење КС регистарских таблица за почетни период од пет година, након чега ће две стране поново размотрити ово питање (уз посредовање ЕУ уколико буде потребно).

7. Сви власници аутомобила са пребивалиштем на Косову ће користити РКС или КС регистарске таблице за возила (у складу са тачком 6 горе). Издаваће их надлежни органи на Косову, а биће дистрибуиране уз посредовање ЕУЛЕКС-а уколико буде потребно. Свака страна ће уложити максималне напоре да обезбеди спровођење горе наведеног.

8. Као привремена мера, власти у Београду ће омогућити возилима са Косова која имају КС регистарске таблице да слободно путују на или преко њихове територије.

9. Као привремена мера, за свако возило чији власник то буде желео, биће доступне привремене регистарске таблице на релевантним граничним/административним прелазима.

Иначе превод овог споразума доступан је на сајту Канцеларије за КиМ.

У име српске стране у овом периоду, у којем су биле актуелне барикаде на Северу Косова, након што је тадашња РОСУ заузела прелазе Јариње и Брњак, преговарао је Борко Стефановић, сада један од опозиционих лидера у Београду.

Преговори су се директно тицали уклањања барикада, али и били претеча тзв. Бриселском споразуму, којим се интегрише Север Косова у косовске институције.

Борко Стефановић данас Србима на Косову: Лаже вас режим

„Споразум постигнут 2011, године да грађани са косовским таблицама, са грбом и заставом Косова, морају да стављају пробне ако улазе у Србију. Вучић и Дачић 2016. године прихватају да ово важи још пет година. То (је) сад истекло. Лаже вас режим. Објасните Србима на КиМ како их ‘браните’,“ поручио је данас.

Одмах је реаговао садашњи директор Канцеларије за Косово и Метохију Петар Петковић:

„Узалуд обмањујеш, демантује те Аљбин Курти. Лично си закључио два споразума и довео до ове ситуације са таблицама. Први 2.јула 2011. о слободи кретања, а потом Оперативне закључке о слободи кретања 26. децембра 2011. На те твоје ‘заслуге’ се данас позива Курти“, навео је.

Договор о прекривању државних симбола

Заиста, 8. септембра, пет година касније, Петковићев претходник Марко Ђурић, сада актуелни амбасадор на северноамеричком континенту, поручио је из Брисела:

„Ми се сада боримо против укидања наших таблица. Истовремено боримо се и за то да омогућимо грађанима који сада користе КС регистарске таблице да имају продужење важења тог периода јер по споразуму из 2011. период коришћења тих таблица је трајао пет година и он сада истиче.“

Он је тада казао да би најбоље било да се питање таблица не везује за било каква статусна питања и то је оно на чему српска страна инсистира у разговорима.

„Немојте да претварамо аутомобиле, камионе и превозна средства у носиоце политичких порука. Ако се не слажемо око статуса, хајде да прекријемо те статусне симболе и омогућимо људима да путују нормално,“ поручио је Ђурић 2016.

Истог дана демантовала га је колегиница са друге стране стола – тадашња шефица косовске преговарачке делегације Едита Тахири која је данас подржала најновију акцију Куртијеве владе на Северу.

Тахири је тада потврдила да је „након девет сати интензивног разговора“ управо

постигнут Споразум о реципроцитету регистарских таблица између „Косова и Србије“, истовремено уз договор о уклањају таблица са натписом „проба“ за возила која улазе на територију централне Србије, а имају ознаку „РКС“. Нови модел је укључивао прекривање државних ознака на таблицама.

Марко Ђурић је, иако је негирао да је постигнут споразум, истог дана накнадно рекао – „ако се не слажемо око статуса, хајде да прекријемо те статусне симболе и омогућимо људима да путују нормално“.

Од тада до данас, у више наврата, косовска страна је истицала да се овај договор једнострано примењује, односно да су само возила са РКС таблицама уласком у централну Србију морала да прикривају ову ознаку, док су возила са српским таблицама несметано саобраћала на територији КиМ-а.

Данашњи догађаји: Блокирани Јариње и Брњак, од сутра привремене таблице

Након што је заменик косовског премијера Бесник Бисљими најавио након доласка из Брисела прошле недеље да од 15. септембра престаје да важе КС таблице, док се за возила из Србије уводе пробне РКС таблице, Косовска полиција од данас уклања ове таблице.

Истовремено, специјалне јединице косовске полиције од рано јутрос налазе се у непосредној близини два прелаза на Северу Косова – Јарињу и Брњаку.

Припадници Косовске полиције су претходно јуче и у ноћи између суботе и недеље, у непосредној близини Јариња допремили више мобилних монтажних контејнера.

Саобраћај је тренутно на оба прелаза блокиран, те путници у оба смера и на Јарињу и Брњаку прелазе пешице. До сада није било инцидената, осим на Брњаку, где је око 16:30 бачен сузавац на групу од око 150 људи.

На Брњаку су градоначелник Срђан Вуловић и кандидат за градоначелника Звечана Драгиша Миловић, док су на Јарињу косовски министар за заједнице и повратак Горан Ракић, и градоначелник Северне Митровице Милан Радојевић, као и градоначелник Зоран Тодић, и бивши начелник округа Славко Симић.

Грађани од сутра могу да преузму привремене дозволе за таблице у свим Центрима за регистрацију возила, саопштило је косовско министарство унутрашњих послова.

Они грађани који настављају да возе на излазу са Косова ка (централној) Србији, могу да користе српске таблице. Међутим, на улазу и у саобраћању унутар Косова морају да користе привремене таблице „РКС“.

Међутим, каква је судбина возила са српским ознакама градова на Косову, а које махом возе Срби на Северу, још увек није познато, односно потврђено.

Упркос више покушаја претходних дана, укључујући и данас, нисмо успели да добијемо разјашњење из Приштине.

У Приштини је у току конференција за медије министра Ђељаља Свећље, који се укратко обратио и на српском, док се обраћање српског председника Александра Вучић у Београду, како је Блиц најавио, очекује за десета минута – у 18 часова.

Свећља је казао да косовске власти ни у ком случају немају намеру да угрозе право на слободно кретање, било какво провоцирање или дестабилизацију ситуације.

Вучић је за сутра у 10 часова заказао „хитну“ седницу Савета за националну безбедност, на којој ће главна тема бити дешавања на Косову и Метохији, сазнају 'Новости'. Како се наводи, на сутрашњој седници позвани су начелник генералштаба Војске Србије Милан Мојсиловић, као и шефови свих специјалних јединица наших оружаних снага.

(КоССев)